

Stalino SKELIU

LIE TUVO S KOMUNISTU PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATU TARYBOS ORGANAS

1956 metų
spalio mėn.
3
trečiadienis
Nr. 79 (1053)

Kaina 15 kap.

Igyvendinant privalomojo mokymo įstatymą

Visuotinio mokymo įgyvendinimo sėkmegumas priklauso ne tik nuo gerų mokyklos materialinių sąlygų, bet žymiai dalimi ir nuo viso mokomojo-auklejamojo darbo organizavimo, nuo geros dėstymo kokybės, nuo mokinijų mokymosi pažangumo. Kaip taisykla, silpnai besimoką mokiniai nenoromis lanko mokyklą, o ir jų tėvai ne-noromis leidžia juos mokytis. Praeiusių mokslo metais dėl mokyklų vadovų ir mokytojų nepakankamo stropumo 175 neturėti 15 metų amžiaus vaikai rajone nelankė mokyklos. Iš jų 102 nelankė be pateisinamos priežasties.

Ruošiantis 1956–57 mokslo metams rajono liaudies švietimo skyrius sutikslino mokyklų mikrorajonus 7–15 metų amžiaus vaikų registracijai pravesti, šiuo klausimu tarësi su mokyklų vadovais.

Eilė mokyklų vadovų, kaip Puožo, Jurgeliškių, Skodinių, teisingai suprato privalomojo apmokymo reikšmę. Šiuo mokyklų mikrorajonuose visi mokiniai lanko mokyklas ir yra realios galimybės įgyvendinti visuotinį vidurinį apmokymą.

Tačiau eilė rajono mokyklų vadovų nusišalino nuo visuotinio septynerių metų mokymo vykdymo kontrolės, nebendradarbiavo su apylinkių tarybomis, užtikrinant šimtą procentų lankomumą. Pvz., Žaidelių septynmetėje mokykloje (direktorius dr. Pakštaitė) privalomojo mokymo dokumentacija netvarkinga, keli mokiniai įtraukti į mokyklos mikrorajono sąrašus ir vėl priimti pagal aktus. Keturi mokiniai perduoti Vlado Rekašiaus v. vidurinei mokyklai ir vienas mokinys—Antašavos septynmetei mokyklai, tačiau jokių aktų dėl to nėra. Net 11 mokiniai lanko mokyklą niekieno neperduoti, o apie Vladą Jokubką, Janiną Balaišytę ir kitus mokinius direktorių net nežino, kas ir kokia mokykla juos turi perduoti.

Vėžionių pradinės mokyklos (vedėja dr. Galvonaitė) nelanko 4 mokiniai ir visi be priežasties (dirba kolūkyje). Tai J. Jurėnas, J. Karazija, J. Puinauskaitė, A. Kaleinikovaitė. Nors ir yra vykdomojo komiteto sprendimas dėl nepilnamečių vaikų, privalančių lankyti mokyklą, uždraudimo dirbtai kolūkyje, tačiau „Vėžionių“ kolūkio pirmininkas dr. Baronas į tai nekreipia jokio dėmesio. Panaši padėtis Marytės Melnikaitės vardo, „Vienybės“ ir kt. kolūkuose.

Blogai privalomas apmokymas vykdomas Aloį, Siaurių, Didžprūdėlių ir kt. mokyklose. Dažnai mokiniai nelankymo priežastys mokykloms esti nežinomos ir lėtai šalinamos.

Eilė mokyklų vadovų neskyrė reikiama dėmesio į mokyklos materialinio fondo sudarymą, neįtraukė į šio fondo sudarymą kolūkio valdybų.

Didelė reikšmė privalomajam apmokymui įgyvendinti turi ir internatų tinklo steigimas. Šiuo metu rajone veikia keturi internatai, kuriuose gyvena 130 mokiniai. Pirmoje eilėje į internatus priimami 7–15 amžiaus vaikai.

Visų mokyklų vadovų, mokytojų ir kitų švietimo darbuotojų pareiga nepalikti nė vieno 7–15 metų amžiaus vaiko už mokyklos ribų ir sudaryti preliminarines sąlygas priėjimui nuo septynmečio prie vidurinio apmokymo, to iš liaudies švietimo darbuotojų reikalauja istoriniai Partijos XX-jos suvažiavimo nutarimai.

„Šetekšnos“ kolūkyje

Žymiai anksčiau negu pernai šiemet šetekšniečiai gerai įdirbtoje ir patrėstoje dirvoje pasėjo žiemkenčius. Rūmtą pagalbą šiam darbe jiems suteikė Skapiškio MTS mechanizatorai St. Mažylis ir J. Pečkus. Dabar kolūkio žemdirbiai organizuotai nuimą vasarojaus derlių.

Br. Usnytė

Kiekviename rajono kolūkyje įrenkime kultūrines pievas ir ganyklas!

Radviliškio rajono Černiachovskio vardo kolūkio narių

Atviras laiškas

visiems respublikos žemdirbiams

Vykdydamas TSKP XX suvažiavimo iškeltus uždavinus, mūsų kolūkis ēmési panaudoti gausius vidinius rezervus žemės ūkio produktų gamybai padidinti. Pagrindinė mūsų ūkininkavimo kryptis— pieno galvijų ūkis, nuo kurio labai priklauso kiaulininkystės ir kitų gyvulininkystės ūkio šakų išvystymas, be to, ir laukų išrešimas, derlingumo pakėlimas.

Smarkus pieno gamybos padidinimas—ir atpiuginimas pirmiausia priklauso nuo gausaus apsirūpinimo gerais ir pigiais pašarais, ypač per vašaros laikotarpį, kurio metu gauname daugiau kaip 60 procentų metinės pieno produkcijos. Ta linkme jau nemaža nuveikėme. Maždaug 35 procentus ąriamos žemes užima daugiametės žolės. Vien tik šiai metai jomis apséta daugiau kaip 600 ha. Be to, nuo 1953 m. iki šiol sukultūrime 136 ha pievų.

Daugiametės žolės ir pievų atolas—tai pagrindinės mūsų ganyklos. Be jų pavasarį galvijams sušerème 35 ha žieminių vikių-rugiu bei kviečių mišinio žolios masės ir nemaža vienametečių žolių, kurių šiomet iš viso turėjome 310 ha.

Taip vasarą ganomos ir žiemą pakankamai gaudamos stambiju ir sultinguju pašarų, per šiu ūkinį metų 11 mėnesių 266 kolūkio karvės davė vidutiniškai po 1917 kg pieno kiekviena. 100 ha naudmenų pagaminome po 119,3 cnt pieno vietoje 107 cnt 1955 m.

Tenka pabrėžti, kad pieno savikaina dabar gana aukšta. Kitaip ir negali būti. Juk pagrindinio pašaro—daugiametės ir vienametečių žolių išauginimas reikalauja daug darbo ir lėšų. Be to, ganyklų taupiai išnaudoti neįstengiame. Dobiliuose gyvuliuose tenka ganyti palaidai, dėl to daug žolės sutrypama, ir jos derlingumas greitai krinta.

Bet svarbiausias trūkumas yra tas, kad taip tvarkydami gyvuliu gamymą, mes neturime platių galimybų toliau smarkiai padidinti pieno gamybą ir atpiginti jo savikainą. O tuo tarpu penktuoju penkmečio pabaigoje pagal perspektyvinį planą esame užsibrėžę 100 ha naudmenų padidinti melžiamų karvių skaičių nuo 7,7 iki 11,4 ir tam pačiam žemės plotui pagaminti po 270 cnt pieno.

Kaip šiuos rodiklius pasiekti? Dar labiau išplėsti daugiametės ir vienametečių žolių pasėlių plotus neturime galimybų. Daugiau sužerti koncentruotu pašarų? Tada dar labiau pakiltų ir taip jau aukšta pieno savikaina. Pagaliau, koncentruotu pašarų daugiau pasigaminti labai sunku, nepakelus laukų derlingumo, kuris priklauso nuo vietinių trąšų išteklių.

Išnagrinėjė neseniai paskelbtą LKP CK ir LTSR Ministrų Tarybos nutarimą „Apie papildomas priemones ilgametėms kultūrinėms ganykloms respublikos kolūkuose sudaryti“ ir susipažinę su pirmaujančių kolūkų pasiekimais, priėjome vieningą išvadą, kad vienintelė teisinga išeitis siekiant padidinti ir atpiginti gyvulininkystės produktų gamybą yra kultūrinės ganyklos ir pievų įrengimas.

Mes karštai pritarame kolūkio valdybos ir žemės ūkio specialistų paruoštam ilgamečių kultūrinės ganyklų įrengimo projektui ir nesigailėsime savo pastangų, kad tas projektas virstų tik-

rove. Per 1957 m. įrengsime 205 ha kultūrinės ganyklos, 1958 m. jų turėsime 550 ha ir 1959 m. baigsime šiuos darbus, įsirengę iš viso 639 ha ganyklos, kurių kiekvienam gyvuliu teks po 0,6 ha.

Kultūrinė ganykla įrengimui panaudosime pirmiausia visas turimas natūralias ganyklas ir pievas, kurių sukultūrinsime pagrindiniu ir pavidiniu būdais. Bet jų užprojektuotoms ganykloms įruošti nepakanka. Todėl ganykla įrengimui dar išskiriame 273 ha antramečių ir senesnių daugiametėj žolių.

Kultūrinė ganykla įrengimo darbai jau pradėti. Padėdami Radviliškio MTS ir Šiaulių MMS, per ši rudenį nuvalysime nuo 11,6 ha natūralių žalienų krūmus, kelmus ir akmenis. Ateinančiais metais pagrindinai ir dalinai nusausinsime 88 ha natūralių žalienų, nuo 63 ha pašalinsime krūmus ir kelmus, 115 ha ganykloms skirto ploto įdirbsime, į 181 ha įsėsime ganyklines žoles ir 527 ha žalienų patrēsime.

Sudaryta speciali kolūkiečių grupė iš 6 žmonių įsipareigoja šiu metų rudenį aptverti 57 ha, o 1957 metais—147 ha ganyklos, suskirtant jas aptvarais. Tam reikalui kolūkis jau turi įsigijęs spygliuotos vielos, gaminasi stulpeliai.

Mes laikome nemažu trūkumu tai, kad iki šiol nesutvarkytas kolūkiečių asmeninių gyvuliu ganymas. Gyvuliai ganomi atsitiktinėse vietose, kas sudarė nemaža nepatogumų kolūkiečiams, ir dėl to kartais nukenčia visuomeninai pasėliai. Siekiant sutvarkyti ir pagerinti kolūkiečių turimų asmeninių gyvuliu ganymą, jiems numatėme įrengti grupines ganyklas, kurios bendromis kolūkio ir kolūkiečių jėgomis bus reguliarai trėšiamos ir kitokiais būdais gerinamos.

Įsirengę užsibrėžtas kultūrines ganyklas, mes užtikrinimė dvigubai didesniams negu dabar galvijų skaičiui tokias laikymo sąlygas, kuriomis per ganymo laikotarpį įstengsime primelžti iš kiekvienos karvės ne mažiau kaip po 2000 kg pieno. O žiemos laikotarpiui liks visos daugiametės žolės, šienui ir grūdams atiteks žymi dažlis ir vienametečių žolių. Be to, mes toliau skirsimė didelį dėmesį tokioms pašarinėms kultūroms, kaip kukurūzai, pašariniai šakniavaisiai, pašariniai kopūstai, vienametės žolės. Tai padės išlyginti iš ganyklų gaunamas žalios masės svyravimus vasaros laikotarpiu ir ypač sudarys didelius sultingų ir kitų pašarų išteklius žiemai. Todėl per žiemos laikotarpį iš kiekvienos karvės galésime primelžti ne mažiau kaip po 1000 kg pieno, o per ištisus metus, kulkiai skaičiuojant, po 3.000 kg, kartu žymiai atpigindami jo savikainą.

Daugelyje žemės ūkio artelių gyvulininkystės produktų pagaminama mažiau. Visi respublikos kolūkiai turi palankias sąlygas įrengti kultūrines ganyklas ir tuo būdu labai sparčiai žengti pirmyn vystant gyvulininkystę.

Atsižvelgdami į tai, mes kreipiamės į visus respublikos žemdirbius, ragindami nedelsiant kiekvienam kolūkyje paruošti ilgamečių kultūrinių ganyklų projektus, išskirti šioms ganykloms tinkamus žemės plotus ir suskirstyti juos aptvarais, jau ši rudenį pradėti plačiu mastu vykdyti žalienų sukultūrinimo darbus.

KOLŪKETI IR MECHANIZATORIAU,

paruoškite reikiama kiekį pašarų visuomeniniams gyvuliams!

Dienos Temčinės

Kad kolūkinis kaimas praižtų sodais

Vaismedžiai ir vaiskrūmai ne tik puošia kolūkinį kaimą, jo sodybas, bet ir duoda milžiniškai dideles pajamas. Mūsų rajono kolūkuose reta kolūkiečių, kurių trobų palangėse nelinguotų obelis, kurių vaikučiai nesidžiaugtų sultingais obuoliais, uogomis. Bet kur gis visuomeniniai-kolūkiniai sodai?

Visuomeniniai sodai aplieisti, neprižiūrimi, neduoda pajamų. Štai, „Aušros“ kolūkyje vaismedžiais užsodinti 3 ha derlingos, prieš saulę gulinti dirvos. Žinoma, dabar iš šio solo pajamų dar nėra ko norėti, jis jaunas. Bet, jei kolūkio valdyba ir ateityje sodu nesirūpins, tai pajamų niekad neturės. Praeitą žiemą dalis obelaičių nukentėjo nuo šalčio. Sodininkas Povilas Kirelis neorganizavo nušalusiu vaismedžių atsodinimo pavasarį, nesiruošia šiam darbui ir dabar. Obelaitės neprižiūrėtos, laužomos vėjo. Apie jas žemė nepurenama, netrėšama. Bendrai, pažvelgus į sodą iš karto matyti, kad trūksta kruopščios sodininko rankos. Tarp obelaičių daug būtų galima pasodinti vaiskrūmų, bet kas gis juos sodins, jei net sodininkas apie tai negalvoja.

Apverktinoje būklėje visuomeniniai sodai „Aukštaičių“, „Mituvos“, „Vėžionų“, M. Melnikaitės v., „Adomynės“ ir kt. rajono kolūkuose.

Toks sodų aplieidimas – nusikaltimas, irjis toliau testis negali. Rudo – palankiausias laikas vaismedžių sodinimui, todėl jau dabar reikia rimtai tuo susirūpinti, ne tik iššalusiu vaismedžių vietoje atsodinti, bet ir praplėsti visuomeninius sodus, pasodinant daug naujų vaismedžių bei vaiskrūmų. Reikia organizuoti sodų priežiūros darbus išpurent žemę, patrešiant vaismedžius organinėmis ir mineralinėmis trąšomis. Būtina laiku paruošti vaismedžius žemojimui, užtikrinant jų apsaugą nuo žemės šalčių, išvairiausiu kankėjų bei ligų.

Kolūkių sodų išplėtimu turi susirūpinti ne tik kolūkių valdybos, bet taip pat ir partinės bei komjaunimo organizacijos.

Praktikuokime antžeminį žaliųjų pašarų silosavimą

Ganiava jau baigiasi

PASAKOJA KERDŽIUS
KAZYS ČIURLYS:

— Visuomenines karves ganome dviejose bandose. Mano bandoje 74 karvės, iš kurių daugiau kaip 60 proc. pirmaveršės, todėl ir pieno jos duoda mažiau, ne kaip kerdžiaus Liongan Prokofjevo ganomos karvės. Naktyš šaltos. Ištisą parą karvės lauke, todėl jų pieningumas dabar mažėja. Baigiasi piemenų dienos, greit karves karvidėn varysime.

VERŠININKĖ BRONĖ PETRONIENĖ:

— Ganau 65 verselius. Yra visokių: ir geresių, ir blogų. Junesnius dar pienu girdome. Na, bent 30 verselių gal ir veislei tiktu. Laukiame spalio pirmos, kad likusius galéatum išbrokuoti. Mano nuomone, tai velyvųjų verselių nereikėjo né laikyti. Kas kad skaičiumi planas įvykdytas. O kai išbrokuotus parduosime, tai pajamų gausime mažiau, negu nuo karvių būtume pardavę.

STATYBININKAS JONAS TŪSKA:

— Naktyš žvarbrios. Rytais šalnos. Rūduo į žemę suka. Ganiava baigiasi. Taigi remontuojame tvartus, žiemai ruošiamės. Mes žiemai pastatėme didelį visuomeninį klojimą (60 m ilgio ir 12 m pločio), antrą klojimą atremontavome, ir iš molio plūktą klojimą dalinai pritaikėme grūdų sandėliui. Jo įrengimą užbaigsime, kai kolūkyje bus užbaigtas pasiruomas gyvuliu žiemojimui.

Dabar aš dirbu lovelius arkliams koncentruotais pašarais šerti.

Mūsų brigada didelė — 10 žmonių. Medžio irgi turime, gyvuliams žiemoti pastatus greit paruošime. Visi gyvuliai žemos šiltai, o ar sočiai, tai jau nuo laukininkystės brigadų priklauso.

* * *

Mituviečiai noriai dirba: ruošiasi gyvuliu žiemojimui, baigia nuimti kolūkinį derlių. Šie metai — visų nuomonė viena — atneš naujų laimėjimų: praturtės kolūkis, praturtės ir jo nariai.

„Mituvos“ kolūkis

Konsultacija

ANTŽEMINIS ŽALIŲJŲ PAŠARŲ SILOSAVIMAS

Tam, kad žiemai galima pradeda kaisti, o neretai ir būtų paruošti daugiau pašaro, silosas dar raugiamas kapčiuose ir antžeminėse transējose. Šie būdai naudojami tada, kai neužtenka kapitalinių siloso įrenginių, o taip pat tais atvejais, kai reikia pagreitinti silosavimą, silosuoti pašarą betarpiskai jo nuėmimo vietoje. Čia, kaip ir įprastiniuose siloso įrenginiuose, žaliųjų masę pirma reikia susmulkinti, rūpestingai suplūkti ir gerai izoliuoti nuo oro ir vandens. Silosuojant antžeminiu būdu ypač reikia žiūrėti, kad pašaras, gaudamas oro, neimtų kaisti.

Todėl žaliųjų masę reikia nuolat ir smarkiai plūkti su vikšriniu traktorium arba su arkliais. Silosuojamų augalų drėgmė nustatoma juos gręziant. Jeigu gręziant bėgs sunka, drėgmė yra didesnė už normalią, o jeigu sunka pasirodo atskirais lašais, drėgmė yra normali, tokia, kokia reikalinga silosavimui.

Siloso masę su padidinta drėgmė suslūgdama nustoja daug sulčių. Dėl to dingsta daug maistingiausių siloso medžiagų. Žaliosios masės drėgmė galima sumažinti pridėjus į ją dešimt–penkio procentų sauso pašaro. Jeigu augalai silosuojami su žema drėgmė, pašaras

pradeja kaisti, o neretai ir pelėti. Tokią žaliavą reikia sumaišyti su daug drėgmės turinčia siloso mase arba sudrėkinti vandeniu.

Yra įvairūs antžeminio silosavimo būdai. Plačiausiai naudojamas silosavimas kapčiuose. Kapčius ruošiamas įkalnesnėje vietoje. Jo pagrindo plotas turi būti 4–6 metrai ir aukštis, suslūgus silosui, 2,5–3 metrai. Kapčiaus ilgis priklauso nuo silosuojaus masės kiekio.

Žymū patyrimą silosuojančiai antžeminu būdu ypač reikia žiūrėti, kad pašaras, gaudamas oro, neimtų kaisti. Maskvos sritys Lenino rajono kolūkis „Serp i Molot“. Čia masė gerai suplūkama, ypač kapčiaus pakraščiuose. Kapčiaus sieneles daromos penkiasdešimties — šešiasdešimties laipsnių kampo nuolinkiu. Kapčiaus viršus, jis uždengus, turi būti stogo formos.

Raugti silosą kapčiuose reikia greitai, per 2–3 dienas, rūpestingai ji uždengti. Iš pradžių kapčiaus paviršius padengiamas šiaudų arba per 4–10 centimetru storio sluoksniu. Storesnis sluoksnis šiaudų, kuriuose yra daug oro, gali sukelti siloso pelėjimą. Po to kapčiaus padengia drėgno molio arba žemės sluoksniu, kuris neturi būti storesnis kaip 25–30 centimetrų.

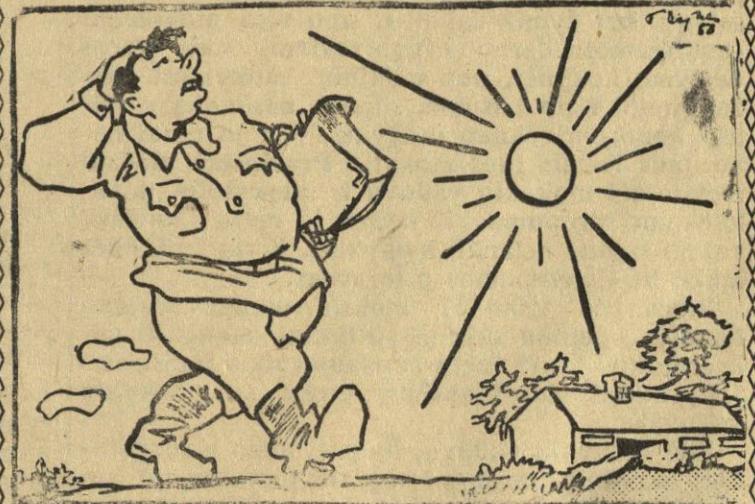
paruoškite reikiama kiekį pašarų silosavimą

Atsiminiau...

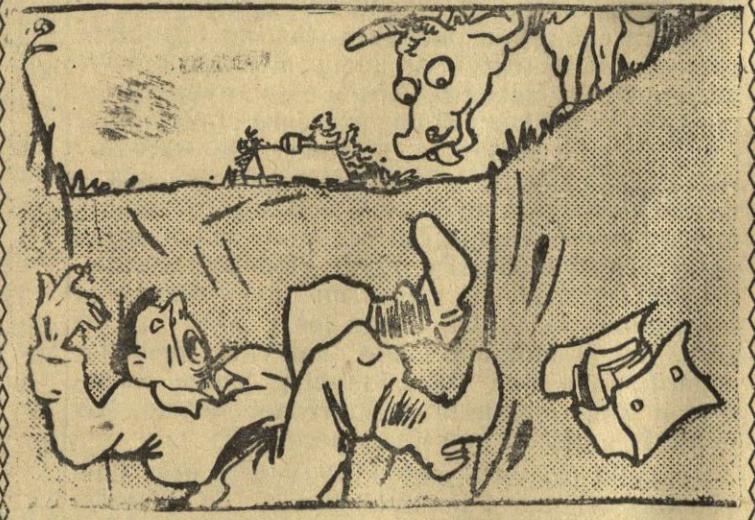
Praėjusiais metais „Laisvės“ kolūkyje nebuvo pagaminta reikiama kiekio ne tik stambių pašarų, bet ir sultingų. Tas pats vaizdas ruošiant pašarus visuomeniniams gyvuliams ir šiaisiai metais. Siloso gamybos užduotis tevykdyta vos 4,6 procento.

Kolūkio pirmininkas drg. Šilinis tik darbar atsiminė, kad kolūkyje nera sultingų pašarų, kai pats atsidarė į gedingą padėti.

(Iš laiškų redakcijai)

— Ką tai dar reikėjo paruošti...

...atsiminiau! Silos!

Siekiant apsaugoti silosą nuo išalimo, jau ant uždengto kapčiaus dar uždedamas vieno – pusantro metro storumo šiaudų sluoksnis. Apie kapčių iškasa griovelius liečius vandeniu nubėgti. Praktikuojamas taip pat kapčių paviršiaus apdengimas velėna, kad silosas nesipurvintų nuo žemės. Ant velėnos užpilamas 20–25 centimetru storumo žemės sluoksnis. Esant net dideliems šalčiams, siloso masę kapčiuose parastai išala negiliai.

Pabaltijo kolūkuose iš netašytų sienojų ir lentų taip pat daromos siloso saugyklos, kurios primena antžemines transējas. Silosavimo vietoje į žemę įkasamos dvi eilės stulpai, kurie išleidžiami į žemę vieno metro gyliu. Nuotolis tarp šių eilių yra šeši – aštuoni metrai, o tarp stulpų – vienas metras. Stulpai aukštis virš žemės – 2,5–3 metrai. Iš lauko pusės stulpai sutvirtinami ramsčiais, o iš vidaus – apkalamai lentomis. Plyšiai tarp lentų užtepami su bitumu. Tokioje transējoje žemė išlyginama

ir paklojama plonu šiaudų sluoksniu. Po to trisdešimt – penkiasdešimt centimetru storio sluoksniu pilamas silosas ir plūkiamas traktoriumi. Pilnos transējos viršus užpilamas žemėmis. Transējos skersgaliuose siloso masė vertikaliai nupiaunama ir niekuo neuždengiama.

Reikia pasakyti, kad barsytį druska neuždengta siloso masės paviršių, raugiant jį antžeminu būdu, netikslinga. Iberta į silosuojamą pašarą druska apsaugo jį nuo puvimo procesų, tačiau nesulėtina pelėsių grybelių daugiamosi. Todėl nusūdytas silosas, gaudamas oro, greitai apipūva 8–10 centimetru gyliu ir paskui susidaro orų neperleidžianti pluta, kuri apsaugo silosą nuo tolesnio gedimo ir pelėjimo.

Kapčių atidarius silosas imamas iš vieno kurio nors skersgalio. Siloso masė vertikaliai nupiaunama aštriu kastuvu arba specialiu peiliu. Po to atidengtas siloso paviršius uždengiamas šiaudinėmis pynėmis.

A. Berezovskis

Žemės ūkio mokslo kandidatas

Sienlaikraštis leidžiamas nereguliariai

Jau kelinti metai kaip Skapiškio MTS darbuotojų profesinė sąjunga leidžia sienlaikraštį „MTS DARBUOTOJAS“. Tačiau jis leidžiamas nereguliariai, neatskleidžia MTS gyvenimo veiklos, nemobilizuoją MTS mechanizatorių ir žemės ūkio specialistų už Partijos XX-ojo suvažiavimo iškeltų uždavininių igyvendinimą. Sienlaikraštio redaktorius drg. Zimkuvienė, dirbanti agronomo-planuotojo pareigose, visai nesirūpināja patikėtomis visuomeninėmis pareigomis.

Sienlaikraštio išleidimui suaktyvinti yra visos galimybės. Profkomiteto narys—MTS vyr. agronomas M. Šaka ne tik kad pats nedalyvauja sienlaikraštio leidime, bet ir trukdo drg. Zimkuvienė, kaip savo pavaldiniui neduoda galimybės dirbtiniame garbingame sieninės spaudos organe.

Užklausus redaktorių drg. Zimkuvienė, dėl ko dviejų mėnesių laikotarpy nebuvo išleistas sienlaikraštis.

tis, ji atsako, kad nebuvome šiuo klausimu rūpintis, o, be to, Šaka pats nenori Jame dalyvauti ir kitoms draudžia. I klausimą, kodėl jūs ne tik pats nebendradarbiaujate sieninėje spaudoje, bet nesudarot salygų ir kitoms, jis atsauka su pašaipa:

—Néra Jame ko dalyvauti, nes jis jokios naudos mums neduoda, o jeigu jums reikalingas, tai jūs patys galite ji leisti.

Toks drg. Šakos samprotavimas apie sieninę spaudą yra visiškai neteisingas ir žalingas visuomenei, visam MTS kolektivui.

Partijos XX-ojo suvažiavimo nutarimai iškėlė žemės ūkinių didelius uždavinius ir tuo pačiu įpareigojo mašinatraktorių stotis imtis visų reikiama priemonių artimiausiu laiku pakelti visas žemės ūkio šakas. Todėl sprendžiant šiuos svarbius uždavinius, platus darbo baras tenka ir mūsų sieninėi spaudai.

E. Dorondovas
Skapiškio MTS partorganizacijos sekretorius

Igyvendinant naujaji pensijų išstatymą

Tik beveik ketvirtis prabėgo nuo to laiko, kada TSRS Aukščiausioji Taryba patvirtino naujojo pensijų išstatymo projektą. Visur užvirė įtemptas darbas, ypač jis jaučiamas socialinio aprūpinimo skyriuje: juk reikėjo pertvarkyti pensininkų dokumentus, su kiekvienu pasikalbėti, perskaiciuoti, kad spalio mėnesio 1 dienai būtų viskas tvarkoje.

Rajono vykdomojo komiteto socialinio aprūpinimo skyriaus darbuotojai turėjo tą darbą, kuris buvo atliktas maždaug per 11 metus, padaryti mėnesio bėgyje. Mes, reikiama organizavę darbą, jį atlikome per 25 dienas.

Pensininkų dokumentai pristatyti, pensijos perskaiciuotos. Naujasis pensijų išstatymas užtikrins pensininkų materialines pragyvenimo salygas.

Žymiai padidintos pensijos senatvės sulaukusiemis asmenims. Štai, pavyzdžiui, pagal naujaji pensijų išstatymą, pensininkas J. Stanyas nuo š. m. spalio 1 dienos, vietoj anksčiau gautu 150 rb., gaus 471 rb. L. Jurgaitis—420 rb ir daugelis kitų.

Naujasis pensijų išstatymas liečia ir kitų grupių pensininkus, kuriems pensijos padidėjo du—tris kartus. Pvz., žuvusių karių šeimos narys L. Gliškiene i mėnesi gaus 382 rb, Br. Kriauna—195 rb, o gaudavo 56 rb.

Iš to aišku, kad valstybė pensininkams išmokes žymiai daugiau, negu kad anksčiau. Rajono socialinio aprūpinimo skyrius pagal senąjį pensijų išstatymą i mėnesi išmokėdavo maždaug 80 tūkstančių rublių,

PASIMOKYKIME IŠ KITŲ PATYRIMO

LINAI—MŪSŲ TURTAS

Linus mūsų kolūkis augina seniai. Jau 1952 metais pajamos iš linininkystės sudarė 260 tūkstančių rublių. Bet reikiama šią vertingą techninę kultūrą kolūkiečiai ivertino ir pamėgo 1954 metais, kai truputį daugiau kaip 100 hektarų linų davė artelei 736 tūkstančius rublių pajamų—beveik dvigubai daugiau, negu gyvulininkystė. Nuo to laiko net tie, kurių nepasitikėdami žiūrėjo į linus, suprato, kaip naudinga juos auginti. Kaip tik tada kolūkyje tapo populiarus priežodis: „Linai ilgūneliai maitina kaip tévas — prieš juos reikia kepurę nukelti“.

Nauju linininkystės laimėjimų žemės ūkio artelei atneše 1955 metai. Pasėjome mes tada 116 hektarų linų. Labai stengėsi ir daug pardibėjo kolūkiečiai, siekdami gauti pušķų derlius. Ir mūsų žmonių rūpestis nenuėjo velutui. Iš kiekvieno hektaro buvo gauta po 6 centnerius sėmenų ir po 2,5 centnerio pluošto. Iš linų produkcijos kolūkis gavo vieną milijoną 460 tūkstančių rublių. Tai sudaro daugiau kaip pusę visų žemės ūkio artelös pajamų. Apskaičiavimai parodė, kad kiekvienas linininkystei išnaudotas darbadienis davė 176 rublius pajamų. Be pinigų, už pristatytais valstybei sėmenis ir pluošta, kolūkis gavo 750 centnerių kviečių, 215 centnerių išspaudų ir 86 centnerių cukraus. Tik linų déka už kiekvienu darbadienį mes galėjome išduoti po 2 kilogramus grūdų, 90 gramų cukraus ir daugiau kaip po 8 rublius.

Kolūkiečiai dar kartą įsitikino, kad auginti linus verta ir labai naudinga tiek valstybei, tiek ir žemės ūkio artelei.

Rūpestingai mūsų kolūkiečiai augino linus šiemet. Mes vėl pasėjome jų 116 hektarų. Buvo nuspresta šios kultūros prekingumą ir pajamingu kelti gerinant agrotehniką, taikant pažangius linų auginimo metodus.

Augindami linus stengėmės laikytis mūsų partijos ir vyriausybės nurodymų: atsižvelgti į vietos salygas ir galimumus, taikyti tokius agrotechnikos metodus ir būdus, kurie labiausiai priimtini ir naudingi. Linus pasėjome antrojoje gegužės puseje. Kodėl? Pavasaris buvo velyvas, drėgnas, o mūsų žemė—žemumų. Savaimė suprantama, kad linams paskyrėme geriausius sklypus, gerai juos patrešėme mėsiu. Sėmenis mes turime puikius —„svietoč“ veislės. Vasara pasėlius du kartus papildoma tręšėme mineralinėmis trąšomis. Antrą kartą tręšėme, kai linams pradėjo formuotis žiedpumpuriai ir kai jie pradėjo žydėti. Tai labai gerai atsiliepė pasėliams. Aišku, kad piktžolėti linų sklypų buvo rūpestingai nurovėti.

Mums tapo išstatymu, kad linus augina specialiai sudarytos grandys. Jų mes turime keturias—po vieną briagodoje. Ir čia noriu pasakyti, kad viskas linininkystėje, kaip ir bet kuriame kitame darbe, priklauso nuo žmonių. Jeigu kolūkiečiai šeimininkai žiūri į pavedastą darbą,

mégsta ji, noriai dirba—laimėjimas bus, be abejų, pasiekta. Mūsų žemės ūkio artelės linininkystės grandyse žmonės kaip tik tokie: darbštūs, iniciatyvūs. Ypač noriu pažymeti sažiningą, pasiaukojamą geriausią grandininką—Viktorijos Norkutės ir Elenos Lukošaitės darbą. Nesigailėdamos jėgų ir laiko, jos visą savo energiją ir žinias atiduoda linininkystei.

Koks dabar linų derlius? Galutinai pasakyti dar negalime. Šiemet jis vėliau pribrendo, todėl tik šiomis dienomis pradėjome juos rauti. Bet jau dabar aišku, kad vidutiniškai kiekvienas linų hektaras duos maždaug 6 centnerius sėmenų ir nemažiau kaip 3 centnerius pluošto.

Kolūkyje padaryta visa, kad greitai ir be nuostolių linai būtų nurauti ir apdirbtī. Artelės jėgos ir priemonės paskirstytos taip, kad linus galutinai nurauti kuo greičiau. Neužtrukime ir kuldami linus. Sunkiau bus atlitti pirminių jų apdirbimą. Bet pasistengsime, kad visi linai būtų gerai apdirbtī ir būtų aukštai ivertinti. Būtinai surūšiuosime linų šiaudelius. Linų fabrikas iki šiol priimdavo iš mūsų šiaudelius i pirmąją rūši. Galvoju, kad ir dabar linų kokybė nebus bologesnė.

Mūsų kolūkiečiai yra įsitikinę, kad linininkystė duos ne mažiau kaip vieną milijoną 500 tūkstančių rublių pajamų. Vėl dideles pinigų sumas galėsime paskirti visuomeniniam ūkui plėsti. Prideramai apmokėsime ir kolūkyje darbą.

Čia daug kalbėjau apie linininkystę. Rūpinimasis linais kolūkyje nedaro žalos kitoms visuomeninės gamybos šakoms. Šiemet išauginome gausų grūdinų kultūrų derlius—vidutiniškai po 13 centnerių iš hektaro. Yra ko pasidžiaugti ir gyvuliu augintojams: per vienuo lika mėnesi kiekvienam šimtui hektarų naudmenų gauta po 100 centnerių pieno. Kolūkyje vyksta didelė visuomeninių pastatų statyba.

Kylant linininkystei, o taip pat vystantis grūdų ūkinių ir gyvulininkystei, mūsų kolūkis metai iš metų auga ir stiprėja, didindamas žemės ūkio produktų gamybą ir jų pristatymą valstybei, užtikrindamas kolūkiečiams svarų darbadienį.

T. Vitkus
Joniškio rajono Stalino vardo kolūkio pirminkinas

IS redakcijos PASIŪLO

PAMIRŠTI SPORTININKAI

Prieš 6 metus susikūrė „Pirmūno“ kolūkyje sporto kolektivas, prieš du metus apmirė jo veikla, ant laurų užmigo jo rekordininkai.

Neorganizuojamos nė treniruotės, nė varžybos, nė PDG komplekso normų laikymas. Lėšos, skirtos sportinio inventoriaus įsigijimui, neišnaudojamos. Sporto salė neremontuojama. Jau treti metai stadionas išnomuojamas pil. Skūpui, o už tai gauti pinigai sporto vadovo J. Belecko prageriamai.

**K. Levinskas,
V. Radavičius**

Nubausti kenkėjų

„Vienybės“ kolūkio valdyba kolūkiečiui M. Vizbarui patikėjo sėti žiemkenčius. Pastataras sugalvojo, kad rečiau sėjant liks grūdų. Ir tikrai, „taupant“ grūdus skirtus sėklai, liko. Gi Aleknos ir Jėčiaus paskaitintas, Vizbaras nusprendė sėklinių grūdų likutį pasilipti sau. Tie sioginės Vizbaro pareigos—linų auginimo grandies grandininkas. Apie

tai galima lengvai spręsti iš to, kad nė vienas grandies narius, tik grandininkas savo nuosavybėje turi pakankamai linų pluošto. O kaip gi linai atsidūrė pas Vizbarą? Gi lygiai taip, kaip ir skirti sėklai rugiai.

Ar Vizbaro nusikalstamas nesąžiningumas nedominia kolūkio valdybos, jei pastaroji nesiima jokių priemonių?

V. Šnekutis

Netinkamas elgesys

Vykstant privalo-majį septynmetį 7–15 metų vaikų apmokymą dar tenka sutikti tėvų, kurių, blogai supras-damai mokslo reikšmę, neleidžia mokyklos savo vaikams, gal būt net nepagalvodami, kokiai tuo daro jiems skriaudą. Ir gaila, kad dar yra ne tik reikalingas namuo-

tokių tėvų, bet ir motinų. Štai Rudylių apylinkės Dūbliškių kaimo gyventoja Domicėlė Butkevičienė neleidžia į mokyklą savo dvylikametės dukrelės Irenos, kuri trokšta mokslo ir anksčiau kruopščiai mokési. —Man vaikas

nenori nuoširdžiai pasišnekėti su jais, iššiaiškinti, suprasti. —Nenorū négir-dėti jūsų kalbų. Geriau nekvartinkite man galvos, —grubiai atkerta Butkevičienė.

Gėda Butkevičienė nei nesuprasti, kokių reikšmė turi mokslas.

**O. Žaliauskaitė,
L. Rudinskaitė**

◆ „Pirmūno“ kolūkio II laukininkystės brigadoje, vadovaujamoje brigadininko J. Šulskio, baiminges imti kolūkinis derlius, vyksa kūlimas. A. Lukoševičiūte, E. Skardžiūte ir kt. viršija dienos užduotis 20–50 proc.

V. Šavinskas

◆ Kupiškio miesto vykdomojo komiteto iniciatyva Tarybų aikštėje, prie kultūros namų pastato, miesto gatvėse sodinami medeliai.

K. Matulis

Tarybautinė apžvalga

Žlunga mėginimai sukomplikuoti Sueco klausimą

Visų pasaulio dorų žmonių nerimą pastaruoju metu sukėlė nauji Vakarų valstybių mėginimai sukomplikuoti Sueco klausimą. Šio tikslu siekė ir šiomis dienomis Londono pasibaigęs aštuoniolikos šalių, daugumoje susirūsių su JAV, Anglia ir Prancūzija dalyvavimui kariniuose blokuose, separatinis pasitarimas.

Londono pasitarimas buvo sušauktas provokaciniu triukšmu ir grasinimų Egipto atžvilgiu aplinkybėmis. Jo organizatoriai iškėlė saitikslą sudaryti „Sueco kanalo naudotojų asociaciją“. Šio plano įkvėpėjų buvo JAV valstybės sekretorius Dalesas. Jis pasiūlė, kad šis „asociacija“ savo locmanu pagalba plukdytų laivus per Sueco kanalą, o taip pat imitu rinkliavą už naudojimą kanalu. Nesunku suprasti, kad šis planas yra šiurkštus mėginimas jėgos pagalba pažeisti Egipto teises bei suverenumą, iškišti iš šios valstybės vidaus reikalus.

Tačiau JAV, Anglijos ir Prancūzijos ketinimai iš esmės sužugo. To negali nuslepti net Vakarų buržuaziénė spauda. Anglų laikraštis „Deili miror“, pavyzdžiu, rašė, kad „pasitarimas pasibaigė maišatimi“. „Pasitarimas nepateisino lūkesčių“ — pritaria jam kiti anglų laikraščiai; „pasitarimas sužugo“ — viešai skelbia Parýžiaus spauda.

Londono pasitarimas parodė, kad tarp jo dalyvių yra rimtų prieštaravimų. Didžioji šalių — šio pasitarimo dalyvių — dauguma atsiskė paremti „Daleso planą“, suprasdami koks bergždžias yra ketinimas panaudoti prieš Egiptą karinę jėgą. Atvirai suabejojo „asociacijos“ sudarymo plano tikslinguo Pakistano, Irano ir kitų Azijos šalių atstovai. Pasaulio visuomenės ryžtingas pasipriešinimas agresyviems tikslams sudaryti „asociaciją“ sukėlė svyravimus eilės Vakarų valstybių valdančiųjų sluoksnį tarpe. Be to, jie jau galėjo ištiesti, jog Egiptas sekmagai valdo Sueco kanalą. Per

75 dienas, praėjusias po jo nacionalizavimo, kanalu praplaukė daugiau kaip 2.300 užsienio laivų. Šis faktas sukelia nusivylimą tū, kurie tiekėjosi dirbtinai išnaudoti kanalo zonoje sudaromus sunkumus kaip dingstį ginkluotu būdu iškišti, užgrobtį kanalą.

Londono separatinio pasitarimo rezultatai rodo, kad kolonijinės šalys laikinai priverstos pasitraukti ir vienkais būdais manevruoti. Tačiau viena yra aišku: šie Vakarų valstybių manevrai visiškai nereiškia, kad jos atsisako savo pasiekėsimų į Egipto suverenumą.

Visų šalių platūs visuomenės sluoksniai, kurie yra karštai suinteresuoti taikos ir tautų saugumo sustiprinimui, primygintai reikalauja,

kad būtų nutraukta provokaciniu spaudimo prieš Egiptą politika, ir kad Sueco klausimas būtų išspręstas taikiu būdu. Su dideliu susidomėjimu ir pritarimu buvo sutikti TSRS Ministrų Tarybos Pirmininko N. A. Bulganino atsakymai į Amerikos žurnalisto Kingsberio Smito klausimus. Tarybinės vyriausybės vadovas pareiškė, kad siekdama padėti teisingai ir taikiai išspresti Sueco klausimą, Tarybų Sąjunga yra pasiruošusi dalyvauti Egipto, Indijos, Prancūzijos, Anglijos, JAV ir TSRS vyriausybų vadovų pasitarime. Kinų tautos pasiryžimą paremti teisingą Egipto kovą pareiškė Kinijos Liaudies Respublikos Valstybės Tarybos pirmininkas Čzhou En-lajus. Vieningai parėmė Egiptą Sueco kanalo klausimui Arabų šalių lygos Politinis komitetas.

Stiprėja socializmo šalių bendradarbiavimas

Tuo pat metu, kai tarp kapitalistinių šalių auga prieštaravimai, savitarpis nepasitikėjimas, stiprėja kova dėl žaliavos šaltinių, pašalinės rinkos ir kapitalo idėjimo sferų — socialistinės valstybės vis labiau telkiasi. Stiprėja jų bendradarbiavimas ir savitarpio pagalba.

Socializmo šalių tvirtos

vienybės pagrindas yra vienekis jų interesų bendruumas tiek politinėje, tiek ir ekonominėje srityje. Visose socialistinėse šalyse ekonomika remiasi gamybos priemonių visuomenine nuosavybe. Socialistines valstybes jungia vieningas tikslas — sukurti socializmą ir komunizmą. Jos didžiai suinteresuotos tuo, kad būtų sustiprinta taika, drauge kovoja už tai, kad būtų pilnai patenkintos augančios darbo žmonių reikmės.

Tenka pažymeti, kad savitario santykiai tarp socializmo šalių turi platų pobūdį. Jie apima kultūros, ekonomikos ir gynybos sritis, išgauna vis platesnių užmojų ir pasireiškia įvairiausiomis formomis.

Kasmet auga ir stiprėja socialistinių valstybių ekonominis bendradarbiavimas. Besiremianti savo ekonominė galia, Tarybų Sąjunga broliskai padeda liaudies demokratijos šalims išvystyti liaudies ūkį. Mūsų šalis suteikė joms nepaprastai palankiomis sąlygomis ilgaalikius kreditus, teikia joms kompleksinius įrengimus, padeda statyti, montuoti, organizuoti gamybą ir paleisti 446 įmones ir 96 atskirus cechus ir įrenginius. Didžių lenkų tautos dėkingumą sukėlė žinia apie tai, kad Tarybų Sąjunga suteikia Lenkijai ekonominę bei finansinę pagalbą.

Socialistinių šalių ryšių bei bendradarbiavimo praktikoje vis dažniau suderinami, koordinuojami metiniai bei perspektyviniai liaudies ūkio išvystymo planai, gamybos specializavimas bei kooperavimas.

Pastaruoju metu sudaryta eilė naujų susitarimų socialistinės šalių moksliniams techniniams bendradarbiavimui išplėsti.

Socialistinių šalių bendradarbiavimas ir savitarpis pagalba padeda sustiprinti taikos, demokratijos ir socialistinio stovyklą, padeda socialistinėms šalims iškovoti vis naujų laimėjimų taikiame ekonominiam lemtyniavime su kapitalinėmis šalimis.

K. Raudonis

„Draugystės“ valstybinis ūkis (Cheiluncziano provincija) yra labiausiai mechanizuotas ūkis Kinijos Liaudies Respublikoje. Sių metų pavasarį 16.000 ha buvo apsėti kvečiais. Iš kiekvieno ha gauta po 16–25 cent. grūdų. Nuotraukoje: derliaus nuėmimas kombainu.

Sinchua foto agentūra.

PRANEŠIMAS

apie derliaus nuėmimą, kūlimą, bulviakasi, rudens arimą ir siloso gamybą rajono kolūkiuose 1956 m. rugėjėjo mėn. 30 d. (procents)

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Nuimta grūdinė kultūra	Iškulta	Nukasta būvliai	Suariai dirvų	Pagaminta siloso
1.	„Palanga“	*	24,2	—	16,0	21,5
2.	„Aušra“	99,4	16,8	6,2	11,9	13,6
3.	„Vedrupys“	98,1	14,7	5,3	0,6	17,7
4.	„Pirmoji vaga“	97,9	10,7	4,3	7,8	16,8
5.	M. Melnikaitės v.	97,6	25,9	12,7	22,0	21,4
6.	„Bugailiškiai“	96,0	33,8	32,2	4,0	17,1
7.	„Vėžionys“	95,5	17,6	2,4	25,8	21,3
8.	„Lukonys“	95,3	18,8	—	22,6	28,5
9.	„Pirmūnas“	92,5	45,5	11,3	47,0	24,3
10.	„Juodpėnai“	92,2	27,4	—	16,7	18,1
11.	„Nemunas“	91,4	10,4	5,1	22,0	32,4
12.	„Ateitis“	90,5	23,1	2,1	10,7	29,8
13.	„Žalgiris“	90,5	21,1	10,0	—	16,8
14.	„Šetekšna“	90,0	32,5	—	12,5	7,9
15.	„Skodinys“	87,6	25,2	4,0	10,2	7,6
16.	„Sakalas“	87,3	28,4	6,8	9,9	23,8
17.	„Aukštaičiai“	87,3	16,7	2,2	29,2	24,9
18.	„Mituva“	86,5	32,2	—	5,3	7,0
19.	„Vienvė“	86,1	28,1	—	16,2	34,1
20.	Mičiurino v.	85,7	30,8	12,5	38,7	32,3
21.	„Artojas“	84,5	12,7	32,0	19,3	43,3
22.	„Mūsų rytojus“	84,0	25,1	5,0	—	20,4
23.	„Neris“	81,3	15,1	4,0	13,5	22,2
24.	„Pakupys“	79,8	21,3	3,3	7,1	40,0
25.	„Adomynė“	79,8	15,1	22,8	1,8	15,0
26.	„Stalino keliu“	79,3	19,6	—	8,8	19,1
27.	„Laisvė“	71,7	34,1	—	27,6	6,3
28.	„Laukų spartuolis“	71,1	28,3	1,8	2,6	24,7
Skapiškio MTS zonoje:						
87,7 24,1 10,4 10,7 21,2						
Kupiškio MTS zonoje:						
87,0 23,4 2,9 16,5 20,2						
Viso rajone:						
87,2 23,7 5,9 14,0 20,6						

* — ivykė planą

Plano komisija

Kupiškio rajono kino tinklo maršrutų grafikas 1956 m. spalio mėn. pirmai pusėi

Eil. Nr.	Vietovės pavadinimas	Data	Kino filmo pavad.	Eil. Nr.	Vietovės pavadinimas	Data	Kino filmo pavad.
----------	----------------------	------	-------------------	----------	----------------------	------	-------------------

Kilnojamo kino Nr. 1 (kinomechanikas A. Jurkevičius) maršrutas				Kilnojamo kino Nr. 3 (kinomechanikas V. Slany) maršrutas			
1 Akmenytė	4	„Naujų krančių“ ir „Šniukščio palieka viršunes“		1 Didžprūdėliai	4	„Motina“ ir „Byla Nr. 306“	
2 Saurai	5	—		2 Didžprūdžiai	5	„Motina“ ir „Byla Nr. 306“	
3 Šalteniai	6	—		3 Gyvakarai	6	„Motina“ ir „Byla Nr. 306“	
4 Lukonys	7	—		4 Žaideliai	7	„Motina“ ir „Byla Nr. 306“	
5 Palėvenė	8	—		5 Palėvenėlė	8	„Motina“ ir „Byla Nr. 306“	
6 Palėvenė	9	—		6 Vėžionys	9	„Motina“ ir „Byla Nr. 306“	
7 Skverbai	10	—		7 Vėžionys	10	„Motina“ ir „Byla Nr. 306“	
8 Subačiaus m.	11	—		8 Jutkony	11	„Motina“ ir „Byla Nr. 306“	
9 Subačiaus m.	12	—		9 Biliūnai	12	„Motina“ ir „Byla Nr. 306“	